

ÕLI

ekspert

Addinoli ajakiri

Nr. 1
Oktoober 2007

ADDINOLI TÜDRUK

OLGA SEROVA

Kuidas supermodell
Olga Serova sai
Addinoli sümboliks

LK 13

ÕLIUUDISED

Addinol avas uue
kaasaegseima
määrdeainete tehase

LK 5

SÕIDUKID

Miks ja kuidas peab õli vahetama?

LK 8

TUULEGENERAATORID

Addinol õlitab gigante

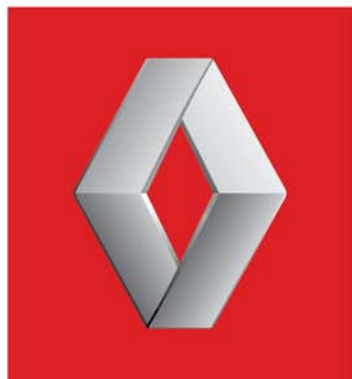
LK 9

Alati Sinu lähedal

Renault Trucks esindus **Tartus**

**RENAULT
TRUCKS**

Puuvanker OÜ
Aardla 23e, Tartu 50110

Telefon: 7 367 010
Veokite müük: 7 425 700 / 52 81 533
Varuosade müük: 7 367 010 / 56 54 650
Teenindus: 56 454 650 / 56 54 350
E-post: puuvanker@puuvanker.ee
www.puuvanker.ee

AVASTA ADDINOLI MAAILM!

▶ Addinol tähistab tänavu oma 15 tegevusaastat Eestis. Selle ajaga on siin välja kujunenud tugev Addinoli idaturu keskus. Eesti kaudu hallatakse müüki Venemaal, Ukrainas, Valgevenes, Lätis, Leedus, Moldovas, Bulgaarias, Gruusias, Armeenias, aga ka Soomes ja Rootsis. Lisaks Addinoli määrdainetele esindame Balti riikides ka maailma suurimat reduktoritootjat FLENDER.

Need on suured territooriumid ja suured väljakutsed. Kuid tänu Saksamaa emafirma innovaatiivsele arengule ja uue põlvkonna määrdainete väljatöötamisele on vajadus Addinoli toodete järele järsult kasvanud kogu maailmas. Ei ole enam harvad juhtumid, kus kiiremas korras tuleb Saksamaal Addinolis toodetud õli saata lennupostiga näiteks Hiinasse, sest usaldus selle margi vastu on nii suur.

Oma 15 tegevusaasta jooksul Eestis oleme põhitähelepanu pööranud professionaalsusele. Meie eesmärgiks on olla kompetentne partner igale kliendile. Et suuta nõu ja jõuga abiks olla, tuleb end pidevalt uusimate tehnikasaavutustega kursis hoida, tuleb end koolitada, täiendada, harida. Kogu meie müügimeeskond on tehnilise baasharidusega, olgu ametik mehhaniseerija, insener, keemik, mäeinsener või isegi raketiehitaja. Kui nii laialdaste teadmistega spetsialistid oma jõud ühendavad, vastastikku teineteist täiendavad, õlimaailma peensusteni endale selgeks teevad, on kõik eeldused loodud, et ka kõige nõudlikumale kliendile kõige innovaativsemad lahendusi pakkuda. Meie spetsialistide hoolas pilk jälgib pidevalt partnerite masinaid, et suuta ära hoida kallite seadmete kahjustusi, tööseisakuid, masinate remonti ja ootamatut rivist väljalangemist. Õli ei ole enam ammu lihtsalt sisseostetav kaup, vaid tähtis konstruktsioonelement, mida targalt kasutades võime saavutada üllatavalt häid tulemusi.

Tiina Suija

Addinol Mineralöl Marketing OÜ ärijuht

Eestist on tuua selline näide, kus umbes 10 aastat tagasi tarnisime kliendile 100 tonni õli ja andsime garantii, et õli peab vastu vähemalt viis aastat. Praeguseks on see õli süsteemis olnud üle 10 aasta ja Addinoli müügijuhi valvsa pilgu ning laborianalüüside põhjal julgeme väita, et õli on ikka veel kasutuskõlblik. Kliendile tähendab see aga miljonites kroonides kokkuhoidu. Rõõmustame koos kliendiga, kui suudame talle majanduslikult kasulikud olla.

Oleme tänulikud kõikidele oma koostööpartneritele Eestis, sest just tänu teile oleme suutnud saavutada ja säilitada liidripositsiooni siinsel õliturul, Addinoli turuosa on jätkuvalt umbes 30%. Omalt poolt lubame ka tulevikus õla alla panna mis tahes määrdemajanduse uuendust vajavatele projektidele.

Addinoli maailmas on võimalik pidevalt avastada midagi uut. Seetõttu otsustasime hakata välja andma kliendilehte ÕLIEKS-

PERT. Meie esimeses lehes saate tutvuda pikemalt Addinoli erinevate õlide omaduste ja kasutusvõimalustega. Persooni rubriigis tuleb juttu firma alustalast dr Koehnist, meie rallimehest Urmo Aavast ja supermodell Olga Serovast. Ning palju muud põnevat!

Tule koos meiega avastusretkele!

ÕLIUUDISED

ROHKEM VÄRVI MÜGIRIILIL – ADDINOLI KANISTRID UUES KUUES!

Addinoli kaubamärgi uuenenud etteaste!

Alates 2007. aasta kevadest kaunistab meie väikepakendeid uus disain.

Värvilised etiketid harmoneeruvad ideaalselt türkiissiniste kanistritega. Nüüd märkate Addinoli kanistreid juba kaugelt. Nad tõmbavad teie tähelepanu endale, kuna toruvad teiste toodete seast oluliselt paremini silma. Väikepakendite kujundus on ainulaadne ja harmooniline. See mõjub korraga nii eksklusiivse kui ka dünaamilisena. Igale etiketile on kantud meie kvaliteedimärk "German Quality made by Addinol". Kõik tekstid

on tõlgitud eesti ja vene keelde. Tähtsaima info leiaste etiketidelt ainsa silmapilguga. Etiketide alaosas kujutatud piktogrammidega on täiendavaks abiks sobiva õli leidmisel.

ADDINOLI MOOTOR- SÕIDUKITE ÕLIDELE VÄLJASTATUD ÜLE 140 LITSENTSI

Selles ei suuda Addinoli niipea ükski teine keskmine suurusega ettevõtte jälgendada. Üle maailma tegetseval asjatundjal suure jõudlusega määrdeainete alal on üle 140 nimelise litsentsi juhtivatelt originaalvaruosade tootjalt (*Original Equipment Manufacturer*). Nende hulka kuuluvad: DaimlerChrysler, Volkswagen Grupp, BMW, MAN, Porsche, Scania, Volvo ja MTU. See on saavutus, mille aluseks on

tihed ja hea koostöö Addinoli ja nende firmade vahel. See on täiendav tõend Addinoli määrdeainete suurepärase kvaliteedi kohta.

IDA-VIRUMAA KESKUS VOKAS

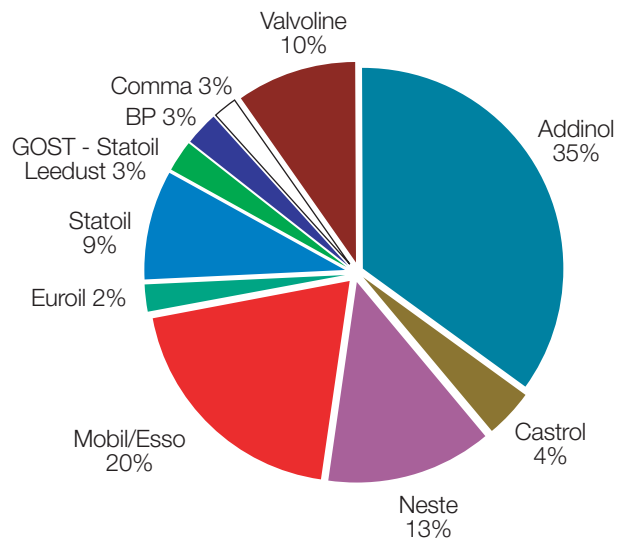
Möödunud aasta sügisel ostis Addinol MM OÜ Ida-Virumaal

endise Voka EPT büroohoone koos kahe kaarhalliga, millest kujuneb lähitulevikus tugev Addinoli ärikeskus Ida-Virumaal. Meie eesmärk on pakkuda Ida-Virumaa tööstusklientidele professionaalseid innovaatilisi lahendusi määrdemajanduse efektiivsemaks ja kasumlikumaks muutmisel.

Kogu logistika ja kauba kohalevedu on meie endi kontrolli all, sest nii suudame garanteerida kõrgeima kvaliteedi ka kauba kohaletoomisel.

▶ 2006. aastal Eestis müüdud õlikogused

Allikas: andmed juhtivatelt maaletoojatelt

ADDINOLIL NÜÜDIS- AEGSEIM MÄÄRDE- AINETE TEHAS EUROOPAS

Addinol avas 25. mail 2007 Saksamaal Leunas ametlikult uue, nüüdisaegseima määrdeainete tehase.

Käesoleva aasta mais aset leidnud sündmusele eelnes tihe töö 2000. aastast alates. Varem tootis Addinol määrdeaineid kahes tehases. Pidev nõudluse kasv kvaliteetõlide järele ja vajadus edendada klienditeenindust ning toodete tarnimist tingisid uue, kõrgematele nõudmistele vastava tehase ehitamise.

Uues tehases on 57 mitme suuru-

sega mahutit. Osa mahutitest on isoleeritud ja köetavad, et tagada paksemate baasõlide ja lisandite pumbatavus ning õige ja mugav hoiustamine. Hoolimata sellest, et tootmises on üle 200 toote, võimaldab uus tootmisbaas täielikult välistada baasõlide ja valmistoodete segunemise. Nimelt on iga toote ja komponendi jaoks eraldi torustik, et vältida torustikesse jäävate jääkide sattumist järgmise partii hulka. Ainult selline lähenemine tagab kontrollitud stabiilse kvaliteedi ning kindlustunde.

Uue tehase 20 t segamisreaktorid ripuvad elektroonilistel kaaludel ja võimaldavad lisandeid doseerida ülitäpselt. Segamisprotsess on arvuti poolt juhitud ja reak-

torites toimuva segamisprotsessi täiuslikkuse tagamiseks soojendatakse komponendid optimaalse temperatuurini. Vajaduse korral järgneb soojendamisele ka jahutamisprotseduur.

Enne pakendamist võetakse valmistootte mahutist õliproovid ja kontrollitakse kõiki kvaliteedisertifikaadil olevaid parameetreid. Alles pärast labori kinnitust algab pakendamine. Et investeeringut efektiivselt kasutada ja pakkuda konkurentsivõimelist hinda, töötab väikepakendiliin kolmes vahetuses. Suure taara puhul on oluline pakendamine kaalu järgi ehk arvestus kilogrammides. Nimelt võib nn 200 l vaadi sees liitrite arv sõltuvalt temperatuurist kõikuda 10 liitri jagu. Kui suletud vaadis on +25 °C juures

200 l õli, siis -25 °C juures on samas vaadis 190 l õli. Seega annab täpse koguse vaid kaalu järgi pakendamine, mis on sõltumata temperatuurist alati üks. Addinoli vaadid sisaldavad reeglina 180 kg määrdeõli.

Uus, laiendatud logistikakeskus võimaldab ladustada kuni 3400 kaubaalust. Alustele pakendatakse väiketaara (1-, 4-, 5- ja 20-liitrised kanistrid) ning vaadid (48 kg ja 180 kg). Lahtiselt ehk autotsisternidega kliendile tarnitava kauba jaoks on eraldi mahutipark.

Sedavõrd kontrollitud ja stabiilset kvaliteeti, nagu pakub Addinoli uus tehas, on konkurentide tehas-
tel raske pakkuda.

Uus ja puhas õli Euro IV normidele vastavatele mootoritele – **ADDINOL Extra Truck MD 1049 LE**

EURO IV heitgaasinormid kohustavad: veokite diiselmootorite uus generatsioon peab olema varustatud innovaatilise heitgaaside järeltötlussüsteemiga.

Kuni 1 000 000 km pikkune rikevaba tööiga ning eelkõige mootori efektiivne töö koos süsteemide hooldusega on kohustuslik. Mootoritootjad teavad: ilma täiesti uue mootoriõlide generatsioonita on see võimatu. Euro IV normidele vastavate tundlike diiselmootorite tarbeks nõuavad nad seetõttu spetsiaalsete mootoriõlide väljatöötamist ja kasutamist.

Vähem sulfaattuhka, vähem fosforit ja vähem väävlit – Low SAPS – kõlab uue mootoriõli deviisi. Väliselt tähtsusetu lühend Low SAPS kujutab endast suurimat väljakutset määrdeainete ja manuste tootjatele. Vajaliku võimsuse saavutamiseks põhinesid suure jõudlusega moo-

toriõlide manused siiani peamiselt tuhka tekitavatel väävlit-, fosfori- ja tsingiühenditel. Nüüd peab tuhatkütajate osakaalu oluliselt vähendama.

Addinoli saatis selles valdkonnas edu. Uus mootoriõli Addinol Extra Truck MD 1049 LE sisaldab 65% vähem fosforit, 75% vähem väävlit ja 50% vähem sulfaattuhka. Tulemuseks on LE – Low Emission (madal heitmete tase). Saasteainete heide on langenud drastiliselt. Kuna tootes Addinol Extra Truck MD 1049 LE vähendati sulfaattuha sisaldust poole võrra, ummistub diiselmootori filter (DPF) oluliselt aeglasemalt; filtri tööiga pikeneb 100%. Heit-

gaaside järeltötlussüsteemid, nagu laialt levinud CRT (*Continuously Regenerating Trap*), töötavad kindlalt ja efektiivselt, kuna katalüsaatori hävitajate – fosfori ja väävlit – sisaldus on minimaalne. Kütusekulu ei suurene, vaid isegi väheneb.

Addinol Extra Truck saab ökoloogiliste ülesannete kõrval hakkama ka talle esitatud ekstreemsete määrdeainete väljakutsetega. Uus mootoriõli võimaldab rakendada kuni 120 000 km pikkusi õlivaetusintervalle. Õli kaitseb mootorit mehhaanilise ja korrosiivse kulumise eest ning hoiab mootori optimaalselt puhtana. Addinol Extra Truck MD 1049 LE määrab kindlalt ja usaldusväärset külmkäivituse

korral väga madalatel temperatuuridel, samuti pidevalt töötades pikamaasõitudel. Uue Low Emission õli on iseloomulik nihkepinge stabiilsus ja vanemiskindlus. Õli vähendab kütusekulu kuni 4%. Väikeste aurustumiskadude tõttu väheneb õlikulu kuni 30%.

Kvaliteediklassid ja litsentsid

Litsentsid: ACEA E6/E4; MB 228.51, MB 228.5; MAN M 3477, MAN M 3277 (CRT); Renault RVI RXD; MTU õlikategooria 3.1

Vastab nõuetele: DAF „HP2“; Volvo VDS-3 (*running*); Scania; Fiat-Iveco jt

Nagu väiksed, nõnda ka **SUURED**

Saksa raudtee-ettevõtte Deutsche Bahn AG on usaldanud juba aastaid Addinoli kvaliteetõlidsid. Enamiku diiselledurite mootorites kasutab Deutsche Bahn toodet Addinol Diesel Power MD 1547 Bahn. See Heavy Duty Engine Oil vastab kõigile nõuetele, kaitseb kulumise eest ja tagab mootoritele pika tööea.

Hüdrodünaamiliste jõuülekannete õli Addinol Strömungsgetriebeöl SGL 18 leiab muuhulgas kasutust neljateljelistes 218. seeria diiselledurites. 218 on nii kiir- kui ka muude rongide vedurina töös elektrifitseerimata raudteeliinidel. Veduri ajam koosneb ülipikkadest kardaanvõllidest, mille panevad liikuma keskel asetsev hüdrodünaamiline ülekanne ja reversiivmehhanism. Hüdrodünaamilist ülekannet õlita-

take spetsiaalse transmissiooniõliga Addinol Strömungsgetriebeöl SGL 18. Õli vastab nii hüdrautilistele kui ka mehhaanilistele ülekandeseadmete nõuetele ning edestab oma kvaliteedilt ilmselgelt konkurentide tooteid. Addinol Diesel Power MD 1547 Bahn ja Strömungsgetriebeöl SGL 18 omavad Deutsche Bahn AG litsentsi ning leiavad kasutust nimetatud ettevõtte raudteetranspordivahendites.

Meie kauaaegne klient –

AS Balti Ehitusmasin

Vestleme Baltemi juhatuse esimehe Meelis Mitiga

- AS Balti Ehitusmasina põhitegevusaladeks on Komatsu ja Länneni ehitusmasinate müük Eestis.
- Firma tegutseb aastast 1994.
- Baltem kuulub üle maailma tegutsevasse gruppi Sumitomo Corporation.
- Alustati kahe töötajaga Tallinnas. Nüüdseks on firma laienenud Tartusse ja Ida-Virumaale.
- Töötajaid on 40.
- Jaapani ehitusmasinate tootja investeeris Eestisse 50 miljonit krooni. Sellest rahast valmis Baltemi uus, nüüdisaegne müügi- ja remondikeskus Peetri külas Rae vallas.

Kuidas teil läheb? Mis on hetkel teoksil?

Firmal läheb praegu hästi. Teoksil on palju – uue kontori ehitus, ümberkolimine, programmide juurutamine. Nüüd oleme oma Tallinna poole valmis saanud, asjad on paigas. Arendame edasi Tartu osakonda ja parandame klienditeeninduse taset, eelkõige just remondi ja varuosade poolt. Loomulikult püüame tööle võtta oma alarimaid spetsialiste.

Kuhu edasi?

Baltem kuulub Jaapani suurfirma Sumitomo Corporation gruppi, kes on Komatsu ehitusmasinate müüjana üks suurimaid tegijaid maailmas. Kooskõlas grupi arenguga toimub ka Baltikumi ettevõtete areng. Plaanid on suured, aga öelda võin praegu vaid seda, et nii Eestis, Lätis kui ka Leedus on meil juba valmis ostetud kokku 8,8 ha maad. Nii et laienemine on ees.

Firma aastanäitajad on head. Kas teete koostööd ka teiste riikide Komatsu müüjatega?

Me kuulume sellisesse gruppi

nagu Tecnosumit, mille omanik on Jaapani Sumitomo Corporation Group. Tecnosumiti alla kuuluvad Komatsu ehitus- ja mullatöömasinaid, varuosi ja muud tehnikat müüvad firmad Hispaanias, Poolas, Ukrainas, Baltikumis ja Soomes. Tihe- dam koostöö toimubki eelkõige grupisest ettevõtete vahel. Mina olen Baltikumi Komatsu maaletoojate juhatuse liige ja minule alluvad Eesti, Läti ja Leedu vastava ala müük ning edasiarendus. Eesmärgiks on saavutada turuliidri positsioon kogu Baltikumis.

Milline on Baltemi suhe Addinoliga?

Koostöö Addinoliga algas meil 1990ndate aastate keskel. Me asusime tollal Madara tänaval ja Addinoli esindus oli meile suhteliselt lähedal. Addinol müüs Lääne õlisid ja see oli juba midagi. Meil olid aga Vene õlid. Addinoli tehas asus Saksamaal ja tema õlid olid hea hinna ja kvaliteedi suhtega. Addinoli õlide puhul mängis rolli kvaliteet. Teadaolevalt peavad kõik õlid vastama mingitele rahvusvahelistele kvaliteedistandarditele. Enne kui me hakkasime Addinoli õli oma Länneni ja Komatsu masinates kasutama,

lasime teha kõigile nende Eestis müüdavatele õlidele testid Soomes Neste laboratooriumis. Addinol andis meile küll sertifikaadi, aga Nõukogude ajal inimene ei uskunud dokumente ja arvas, et paberile võib mida tahes kirjutada, pidime ikka kontrollima. Aga Addinoli õlid vastasid 100% toodud näitajatele ja ka laboratoorium kinnitas õlide kõrget kvaliteeti. Nii me Addinoli valisimegi ja meie suhe kestab tänini.

Suhte ajaloos on olnud nii mõnigi vaheletoorkija – näiteks on levitatud jutte õlide halva kvaliteedi kohta. Ma helistasin Addinoli tolaeagsele juhatajale Jaanus Lemberile ja ütlesin, et turul liiguvad sellised jutud ja kui need tõele vastavad, siis tuleb mul nende teenustest loobuda. Jaanus tuli meile kontorisse ja seletas, mis oli olnud nende mootorite purunemise põhjuseks. Neis kasutati Addinoli õlisid, kuid neid kasutati kordi üle ettenähtud ea. Nimelt Taksopargi taksojuhid tarvitasid taksodes õli lubatust mitu korda kauem ja see põhjustas mootorite kokkujooksmise. Me veendusime, et õlid on endiselt täisväärtuslikud, ja meil ei olnud mingit põhjust Addinoliga koostööd lõpetada.

Oleme praktikas testinud neid õlisid ka AS Eesti Põlevkivi suurtes Komatsu buldooseri- tes ja ekskavaatorites. Eesti Põlevkivi spetsialistid palusid pikendada buldooseri- te õlivahetuse välja, kuna need töötavad ööpäev läbi ja teevad väga palju töötunde, ning soovisid praktilistel põhjustel vahetada õli soovitusliku 250 töötunni asemel 500 tunni tagant. Pärast kuudepikkust testimist andsime me selleks ka loa, kuna paljude analüüside tulemused ei näidanud mingisugust kvaliteedi halvenemist, vastupidi – sama õliga oleks saanud veel edasi töötada!

Teine külg on õlide kättesaadavus, teeninduse kvaliteet, kui kiiresti reageeritakse, kui kiiresti täiendatakse meie varusid jne. Addinol on olnud siin väga usaldusväärne ja hea partner. Vaadates kõiki aspekte koos – õlide kvaliteet, tööiga, kuidas masinad on nende õlidega käitunud ja kuidas Addinol on suutnud oma määrdemajandust siin korraldada ja meile toeks olla – siis ei ole õnnestunud ühelgi teisel firmal Addinoliga konkureerida.

Maria Joffe

SÕIDUKID SÕIDUKID

Miks peab õli vahetama?

Mootori töötamisel ja kütuse põlemisel tekivad jäägid ja mustus, mille mootoriõli endasse seob, ning seoses sellega kaovad pärast teatud läbisõitu õli määrimisomadused. Lisaks ummistub õlifilter ja õli ei juhitu enam läbi filtri.

Millal tuleb õli vahetada ja kui kaua tohib ühe õliga sõita?

Lühidalt kokku võttes tuleb õlivahetusvälpa suhtuda kui muutuvasse suurusesse. Mida rohkem on mootor kulunud või mida raskemates tingimustes see töötab (metsavedu, ehitusmasinad, taksod jne), seda lühem on soovitatav õlivahetusvälp.

Õlivahetusvälbad on väga erinevad, sõiduautodel on see sõltuvalt autost ja väljalaskeaastast vahemikus 5000–50 000 km ning veoautodel 10 000–120 000 km. Õige välja saab auto kasutusjuhendist. Samuti on kasutusjuhend õige koht õli kvaliteediklassi teadasaamiseks. Juhul kui kasutada kütuse kiire hinnatõusuga aktuaalseks saanud BIO diislikütust, tuleb õli vahetada poole sagedamini, kui mootoritootja ette näeb.

Mille järgi teen kindlaks, milline õli sobib minu autole kõige paremini?

Taas kord soovitatakse usaldada auto kasutusjuhendit või õlimüüja kompetentsi. Olulised on kvaliteediklassid ja litsentsid. Aktsepteeritaval õlimüüjal on

olemas auto- ja mootoritootjate litsentsid, mis annavad garantii, et vastavat õli võib vastavas automootoris kasutada.

Mis erinevus on mineraal- ja poolsünteetilisel ja täissünteetilisel õlil? Räägitakse, et täissünteetiline on kõige parem.

Sünteetilised õlid taluvad raskeid tingimusi (külm-kuum) mitmeid kordi paremini kui mineraalsed, samuti on nende tööiga pikem. Igas olukorras ei saa öelda, et täissünteetiline õli on kõige parem (seda just vanemate autode puhul). Kui kahtlete, kas kasutada mineraalset või sünteetilist õli, siis võtke ühendust õlimüüjaga, kes teeb kindlaks, milline õli teie autole kõige paremini sobib.

Kui mul on diiselmootoriga auto, kas siis peab erilisi õlisid kasutama?

Sõltub, kas on veo- või sõiduauto – nende õlid on erinevad. Tänapäevastel õlidel on küll veel märgitud, kas kasutada seda bensiini- või diislikütusega töötavas mootoris, kuid tegelikult on õlitootmise tehnoloogia nii palju arenenud, et enam ei ole vahet, kas õli kasutatakse diisel- või bensiinimootoris.

Kas poest ostetud õli on keeruline vahetada? Kui palju seda üldse ostma peaks?

Sõltub auto ehitusest ja võimalustest õli vahetada. Enamasti ei ole see keeruline toiming ja enamikul juhtudel ei ole vaja ka tõstukit.

Enne õlivahetust soetage automargile vastav õlifilter ja mootoriõli, mis on auto kasutusjuhendis ette nähtud. Kui juhendit ei ole käepärast, siis annavad nõu õlimüüjad. Näiteks www.addinol.ee kodulehel on õlidoktor, mis selles kindlasti aitab. Kui ise kohe üldse ei tea, kuidas õli vahetada, aga soov on raha kokku hoida, siis küsige naabrimehelt, ja kui tema ka ei oska, siis saab õlimüüjalt kindlasti infot, kus ja kuidas kõige lihtsamini õli vahetatud saab.

Õlipakenditel on mitmeid tähtsaid, näiteks SAE 10W-40 jne. Mida need tähendavad ja milliseid tähtsaid on õli ostes kõige olulisem jälgida?

Näiteks SAE (Society of Automotive Engineers) näitab õli viskoosusklassi, millega märgitakse neljataktiliste mootorite õlide voolavust. Viskoosusklassid näitavad õli “paksust” ja temperatuuritaluvust, kuid ei ole otseselt seotud õli kvaliteediga. Esimene number, millele tavaliselt järgneb W-täht, näitab õli voolavust madalatel temperatuuridel ehk nn talvist viskoosust (*Winter*). Teine number näitab õli võimet säili-

tada piisav “paksus” ka kõrgetel temperatuuridel ehk nn suvist viskoosust. Mida väiksem on talvine number (SAE 0W, 5W, 10W jne), seda madalamatel temperatuuridel jääb õli “vedelaks” – see kergendab mootori käivitamist ja kaitseb külma mootorit. Mida suurem on suvine number (SAE 30, 40, 50 jne), seda viskoossem on õli 100-kraadise temperatuuri juures ja seda paremini suudab ta mootorit kaitsta äärmuslikes töötingimustes.

Jälgida tuleb kvaliteediklasse – Euroopa ACEA, Ameerika API, ja litsentse.

Kas korralises hoolduses käies tohib oma õli kaasa võtta?

Loomulikult tohib. Üldiselt ei tee tavalised remonditöökojad erilisi piiranguid. Autoesindustes võidakse öelda, et kui teatud firma marki õli ei kasuta, siis garantii kaob. Kui teate, et sellel õlil, mille kaasa võtsite, on autotootja litsents, siis selle kasutamist keeldumise puhul võib tarbijakaitsesse pöörduda. Vajaduse korral saab õlimüüja litsentsist koopia anda.

Tuulegeneraatorid – Addinol õlitab gigante

▶ Tuulegeneraatorid ei ole kasulikud mitte ainult ökoloogilisest vaatepunktist, vaid ka ökonoomselt. Ent oma eesmärgi täidavad nad üksnes siis, kui nende töö laabub viperusteta. Seejuures on otsustava tähtsusega tuulegeneraatoris kasutatavad määrdeained.

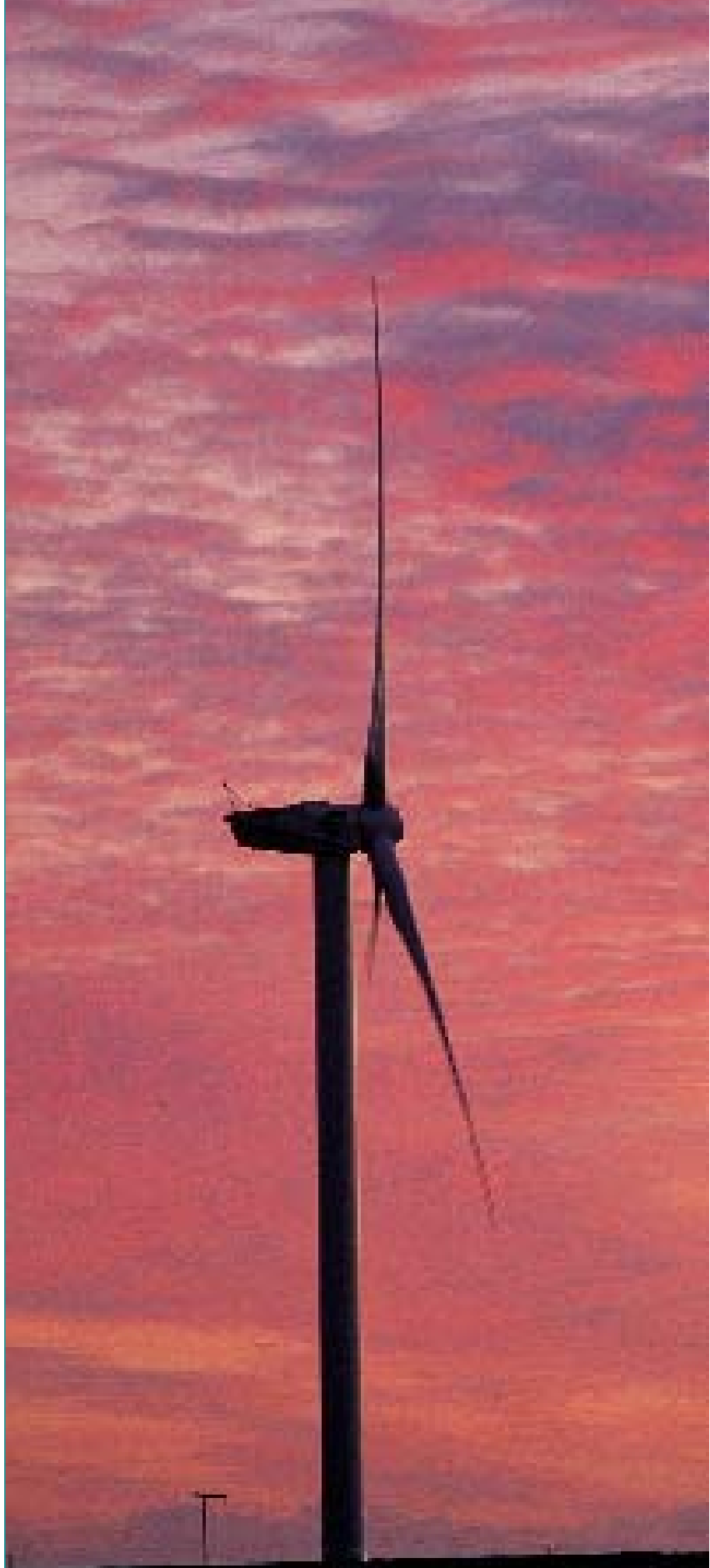
Paljud tuulegeneraatorite käitajad usaldavad Addinol Lube Oil GmbH tooteid. Addinol, kes on spetsialist suure jõudlusega määrdeainete valdkonnas, ei paku mitte ainult ulatuslikku sortimenti, vaid Addinol Eco Gear näol eelkõige innovaatilist transmissiooniõli, mis võimaldab rakendada pikki vahetusintervalle ja aitab efektiivselt vältida energiakadusid.

Tuulegeneraatorid on pidevalt töös. Masina tiiviku labad muudavad tuuleenergia pöörlevaks liikumiseks, mille generaator muundab omakorda elektrienergiaks. Tuule tugevnemine ja nõrgenemine ning ilmastikutingimuste pidev vaheldumine on tuulegeneraatori kõikide detailide jaoks suureks väljakutseks. See kehtib ka seadmes kasutatavate määrdeainete kohta. Määrdeained peavad usaldusväärset määrima ja kaitsma masinat nii karmides kliimatingimustes kui ka merepiirkonna niiskes õhus. Täiendavaks väljakutseks on määrdeõlide jaoks pikad kasutusintervallid. Eriti tähtsat rolli mängib seejuures peaülekande transmissiooniõli. Peaülekanne on iga masina süda, mis muudab tuuleenergia pöörlevaks liikumiseks ja edastab pöörlemisenergia seejärel generaatorile. 1,5–2 MW jõudlusega

masinate peaülekande karteri täitmiseks kulub umbes 400 l transmissiooniõli. Õlivahetuse teostamine ohtlikus kõrguses on ülimalt kulukas. Vana õli tuleb mobiilse pumbajaama ja pikkade voolikute abil ülevalt alla pumbata. Sellele järgneb värske õli toimetamine üles. Õlivahetuse kalliduse tõttu on tuulegeneraatori majanduslikkuse seisukohalt eriti tähtis, et transmissiooniõli oleks pika kasutuseaga.

Tuulegeneraatori karteris soovivad Addinol kasutada ainulaadse jõudlusega sünteetilist transmissiooniõli Eco Gear, mis sobib spetsiaalselt rasketesse töötingimustesse. Õli kaitseb terast ja värvilisi metalle korrosiooni eest ning on suurepärase deemulgeerimisvõimega. Tänu Surftec®-nimelisele manuste kombinatsioonile kaitseb Addinol Eco Gear metallidetaile väsimuse ja kulumise eest. Õli soodustab hõõrdeteguri vähenemist. Õlivanni madalad temperatuurid soodustavad masina kasuteguri suurenemist, mis omakorda aitab kokku hoida energiat. Lisaks kõigele muule võimaldab Addinol Eco Gear rakendada vähemalt nelja aasta pikkuseid õlivahetusintervalle.

Addinol pakub määrdeaineid kõikidele tuulegeneraatori detailidele. Vastavasisulise brošüüri leiab Addinoli Saksa kodulehelt www.addinol.de rubriigi alt „Downloads“.

Biogaas

– elektrienergia otse talust

Lõuna-Baieri külakesest Schechenist pärit Josef Ettenhuber on ihu ja hingega talunik ning suur tehnikahuviline. Kui ta 2003. aastal käivitas oma isikliku biogaasijaama, naersid paljud kolleegid ta välja. Praegu töötab ainuüksi tema külas veel viis samasugust biogaasi jõul töötavat energiatootmisjaama. Oma biogaasimootoris kasutas Josef Ettenhuber algusest peale Addinoli biogaasimootoriõlisid ja pole pidanud kordagi õlide kvaliteedis pettuma.

Iga päev juhitakse biogaasijaama 10 tonni kääritusmaterjali. Silo, maisitaimed, rapsikook, loomade maosisu, pulp, leiva- ja taigana jäägid purustatakse vajaduse korral eelnevalt, seejärel suunatakse kogu mass suurtesse maa-alustesse kääritustankidesse. Käärimisel tekib biogaas ehk kõikuva koostisega gaaside segu. Gaasi tähtsaimaks koostisosaks on metaan. Lisaks metaanile sisaldab biogaas veel

süsihappegaasi, lämmastikku, hapnikku, vesinikku ja väävelvesinikku. Biogaas juhitakse gaasimootorisse, mis käivitab generaatori elektrienergia tootmiseks.

Josef Ettenhuberi biogaasijaamas on töös kaks MAN-gaasimootorit. Mõlemad mootorid töötavad õliga Addinol Gasmotorenöl MG 40-Extra Plus. MG 40-Extra Plus on spetsiaalselt välja töötatud kom-

paktsetele biogaasil töötavatele põllumajanduslikele soojuselektrijaamadele. Teised, tavapärased gaasimootoriõlid sobivad peamiselt kasutamiseks gaasimootorites, mis töötavad probleemivabade gaaside, näiteks maagaasi jõul. Biogaas on aga kahjuks veidi teistsuguse iseloomuga. Biogaasi koostis ja süttimisvõime muutuvad pidevalt olenevalt käärinud ainete liigist ja koostisest. Pealegi sisaldub gaasis

väävelvesinikku, mis muutub väävelhapeteks ning soodustab silindrite ja kolbide korrodeerumist.

Biogaasimootoriõli Addinol MG 40-Extra Plus saab talle esitatud eriliste väljakutsetega suurepäraselt hakkama. Õlil on juhtivate gaasimootoritootjate litsentsid. Tänu suurepärasele määrimisvõimele tagab ta gaasimootori 100% võimsuse. Õli hoiab mootori maksimaalselt puhtana ning pakub optimaalset kaitset kulumise ja korrosiooni eest. Addinoli gaasimootoriõli võimaldab rakendada kuni 50% pikemaid õlivahetusintervalle. Kasutades gaasimootoriõli Addinol Gasmotorenöl MG 40-Extra Plus, vähenevad märgatavalt soojuselektrijaama eksploatatsiooni- ja hoolduskulud. Biogaasijaam tasub end juba ainuüksi seetõttu ära, et avaldab positiivset mõju keskkonnale. Biogaasi ümbertöötamisel energiaks vähendatakse kasvuhoonegaaside eraldumist keskkonda. Keskkonda satub vaid niipalju CO₂, kuipalju seda enne sisaldus käärinud taimedes.

Addinol Eco Gear – Longlife x 4

Ainulaadne pikaealisusgarantii transmissiooniõlile

Addinol Lube Oil GmbH pakub tööstustransmissiooniõlile uut pikaealisusgarantiid. Programm, millega Saksa spetsialist Addinol Eco Gear määrdeainetehnoloogia alal õlile vähemalt nelja-aastast tööiga garanteerib, kannab nimetust **LONGLIFE x 4**. Pikaealisusgarantii pakub suurte reduktorite käitajatele samaväärset huvi kui mitmeid väikseid ja keskmisi reduktoreid omavatele ettevõtetele.

Surftec'i tehnoloogial põhinevad Addinol ECO Gear M- ja S-klass on välja töötatud tippkvalitee-

diga tööstustransmissiooniõlidena moodsatele reduktoritele. Eco Gear M-klass on toodetud mineraalõlide baasil, Eco Gear S aga sünteetiliste õlide baasil. Mõlemas klassis sisaldub toimeaine kombinatsioonina „Surftec“®, mis sobitub hambumise vahelduvate koormustega. Addinol Eco Gear M ja S takistavad kulumisjälgede teket uutele reduktoritele. Nad vähendavad töös olevate reduktorite hammasrataste kontaktpindadel juba olemas olevate mikroebatasasuste süvenemist ja takistavad suuremate ebatasasuste teket, nad tasandavad lõhede teravad ääred. Selle tulemusena töötab masin jälle peaaegu kulumisvabalt ja väiksema hõõrdumisega.

Tavapärastele transmissiooniõli-

dele mitte iseloomulikud madalad õlitemperatuurid kokkupuutepinnal ning pikatoimelised oksüdatsiooniinhibiitorid on Surftec® funktsiooni kõrval aluseks Eco Gear õlide pikale tööeale, mis ületab oluliselt harilike tööstustransmissiooniõlide õlivahetusintervalle.

Addinol Eco Gear M ja S on olnud juba aastaid ülimalt edukad. Ükskõik kas tsemendi-, paberi- või suhkrutehases, laevade või tuulegeneraatorite reduktorites – Addinol Eco Gear Mi ja Si kasutamine on end kõikjal õigustanud.

Addinol garanteerib nüüdsest Addinol Eco Gear M- ja S-klassile tööstusreduktorites nelja-aastase tööea, ilma et õli tuleks vahetada.

Õli nelja-aastane tööiga vastab 10 000 töötunnile tühe vahetuse korral ja 30 000 töötunnile kolme vahetuse korral. Esilekerkivate probleemide puhul tarnib Addinol reduktori jagu õli tasuta asemele. Transmissiooniõlide kasutamisega kaasnevad õlide analüüsid. Reeglid on selged ning neist kinnipidamine ei nõua suuri jõupingutusi.

Addinol MM OÜ

Tallinna esindus: Suur-Sõjamäe 32, 11415 Tallinn, tel 627 9993

Põlva esindus: Mammaste, 63309 Põlva, tel 79 94 028

Voka esindus: Pargi 11, 41701 Toila vald, tel 33 66 031

www.addinolee; **www.addinol.ru;** **www.addinol.de**

Eesti Põlevkivi viis 5 aastat Addinoliga

Eesti Energia on suurim ettevõtte Eestis. Eesti energeetika põhineb põlevkivil ja selle kaevandamisega tegeleb AS Eesti Põlevkivi. Tegemist on kahest allmaakaevandusest ja kahest avatud karjäärist koosneva kontserniga. Selleks, et põlevkivi maapõuest elektrijaama jõuaks, on vaja võimsaid ja erilisi masinaid: freesid, puurmasinad, vagunid, ekskavaatorid, buldooserid, kallurid, vedurid, transportöörid ja isegi lõhkamiseadmed. Kogu see tehnika vajab määrimist ja siin tulebki mängu Saksamaa määrdeainete tootja Addinol Lube Oil GmbH, kes panustab pidevalt uue põlvkonna määrdeainete väljatöötamise ja on saavutanud sellel alal maailmas märkimisväärsed tulemusi.

Addinoli koostöö Eesti Põlevkiviga algas 90ndate aastate keskel – arenev ettevõtte soetas esimesed Lääne päritolu buldooserid (Komatsu ja Caterpillar) ja veokid (Euclid) ning tekkis vajadus kvaliteetsete määrdeainete järele. Peagi selgus, et määrdemajandus vajab tervikuna tõsist ümberkorraldust. 2002. aastal kuulutati välja riigihange määrdemajanduse moderniseerimiseks. Osalesid mitmed rahvusvaheliselt tuntud firmad: Shell, Neste, Statoil, Mobil, Addinol. Kõige sisulisemaks ja majanduslikult kasulikumaks osutus Addinoli tehtud pakkumine. Algas põhjalikult ettevalmistatud töö ellurakendamine. Määrdeainete nomenklatuuri vähendati 50 nimetuselt 25-ni. See võimaldas vähendada poole võrra laoiseisu ja lihtsustas masinate hooldamist. Samuti vähenes risk inimliku eksimuse tõttu kasutada masinates vale õli – vähem marke, vähem segadust. Alustati firma Raasm kaasaegsete õli tankimis- ja kogumisseadmete paigaldust, loobuti täielikult nn ämbrimajandusest. Ei ole mõtet rääkida kvaliteetsetest määrdeainetest, kui nende sisse-

valamiseks kasutatakse tolmuseid ja määrdunud avatud anumaid. Määrete puhul võeti kasutusele pneumaatilised määrdepritsid, mis sobituvad otse originaaltaarile ja mida kasutades kaob määrete ümbertõstmise vajadus. Sammuvate ekskavaatorite puhul, mis on kopamahuga 15 m², paigaldati lausa eraldi Lincolni keskmäärimissüsteemid. Tulemuseks oli määrdekoguse vähenemine 200 kilogrammilt kuus 25-ni ning

määrimiseks kuluva seisuaja vähenemine 1,5 tunnilt ööpäevas 15 minutini. Lisaks kadus koos vana määride kuhilatega alusplatvormilt ka tulekahju oht.

Loomulikult ilmnis ka üllatusi: mõningates Belazide mootoriõli analüüsid sisaldus suures koguses mustust, tolmu ja lubamatult palju kütust; sammuvate ekskavaatorite keskmäärimissüsteemi torustikud osutasid liialt pikaks ja talvisel ajal oli vaja piisava pumbatavuse tagamiseks võtta kasutusele suurema külmakindlusega erimääre (Addinol Arctic Grease XP2). Raske oli leida lahendusi vanade elektrivedurite kulunud ja ebatihedatele reduktoritele. Efekti andis õli asendamine määrdega. Kõik tõsised väljakutsed leidsid lahenduse ning andsid väärtusliku kogemuse tehnika üleviimiseks nn Vene õlidelt nüüdisaegsetele kva-

liteetõldele. Õlianalüüsides leiti optimaalsed määrdeainevahetuse intervallid. Kuna oli põhjendatud paljude masinate mootoriõli vahetusvälpade pikendamine (250 töötunnilt isegi 750-ni), siis osutus kallima, kvaliteetse määrdeaine (MD 1548 API CI-4, ACEA E7) kasutamine majanduslikult põhjendatuks.

Kõikidesse remondihallidesse ja maa-alustesse hooldusboksidesse paigaldati uued tankimis- ja kogumisseadmed ning välistati seeläbi määrdeainete saastumine tolmu ja niiskusega. Töökohad muutusid puhtamaks ja töö määrdeainetega meeldivamaks, töötajad rahulolevamaks. Lühidalt kokku võttes – investering ja panustatud töö määrdemajandusse on ennast õigustanud. Määrdemajandus tihesuurimas Eesti ettevõttes on tundmatuseni muutunud.

DR HANS O. A. KOEHN - alati kõrgustesse!

Dr Koehn on üks juhtivaid isikuid Saksamaa määrdeainemajanduses. Alates 1995. aastast on ta Addinol Lube Oil GmbH osanikuna otsustavalt kaasa löönud ettevõtte arendamisel. Tema motoks on „Alati kõrgustesse!“. Dr Hans O. A. Koehn võib tagasi vaadata harukordsele karjäärile, kuid selle algus oli kõike muud kui kerge.

Mehe noorusaastaid mõjutasid sõjasündmused. 14-aastaselt sai temast Luftwaffe abiteenistuja. Kolm aastat hiljem järgnes teenistus Wehrmachtis. Sõja lõpus langes ta Venemaal vangistusse. Alles 1949. aasta augustis õnnestus tal naasta Hamburgi.

Pärast keemiaõpingute lõpetamist ülikoolis töötas dr Koehn aastatel 1956–1969 Valvoline Oel GmbH tehnilise osakonna juhtajana Hamburgis. Seejärel andis ta oma panuse mineraalõli rafineerimistehase Weiß & Co ülestõttamisse. Pärast tehase müüki vastutas

ta aastatel 1985–1995 Dollbergeni rafineerimistehase strateegilise arengu ja tootmise eest. Oma töö kõrval tegutses dr Koehn palju aastaid Hamburgi maakohtu kaubandusajade kolleegiumi aukohtunikuna.

Alates 1995. aastast on dr Koehn Addinol Lube Oil GmbH, Leuna, osanikuna otsustavalt kaasa löönud tippkvaliteediga määrdeaineid tootva ettevõtte arendamisel.

Osalemisest Addinol Lube Oil GmbH tegevuses kõneleb ta järgmist: „Addinol – Additive in Oil – oli Ida-Saksamaa tuntumaid kaubamärke. Pärast Saksamaa taasühinemist sai Addinolist terve ettevõtte nimi. Ettevõtte ajalugu ulatub 1936. aastasse, mil Krumpas asutati Lützkendorfi mineraalõlitehas. Lützkendorf oli üks Saksamaa suurimaid rafineerimistehaseid, mis tootis nii kütust kui ka määrdeaineid. Pärast Saksamaa taasühinemist paluti mul astuda Addinoli

nõukogusse. Mõne aja pärast sai minust ka Addinoli osanik. Kuna vana rafineerimistehas Krumpas ei suutnud enam nõudlust täita, kolisime ettevõttega Leuna keemiaparki. Investeerime ettevõttesse veel praegugi. Just äsja avasime Leunas uued tootmishooned ja logistikakeskuse.

Addinol tegutseb praegu 76 riigis. Selline edu sõltub kahest faktorist: toodete kõrgest kvaliteedist, mis on olulise tähtsusega meie klientidele, ning loomulikult suurepärasest töötajatest ja partneritest. Addinoli töötajad on viimastel aastatel andnud tõesse väga suure panuse. Ja minu soov on, et Addinoli heaks töötavatel inimestel läheks hästi. Mõlemad pooled peavad alati nii andma kui ka võtma.

Mulle pakub suurt rahuldust suruda läbi otsuseid, mille õigsuses ma olen veendunud, ja vaadata, kuidas need toimivad. Minu otsus astuda Addinoli osanikuks oli absoluutselt õige.“

▶ URMO AAVA – elust ja endast

Sina oled omal alal edukas noor mees. Meie ühiskonnas on nii mõnigi noor inimene, kes ei tea, mida endaga peale hakata või kuidas edukas olla. Kuidas on sinul see õnnestunud? Ja mida soovid teistele?

Raske küsimus, kuna lõplikku tõde ei ole. Minu meelest toimib see, kui enda seest otsida, mis huvitab ja millega tegeleda tahaks. Edukas võib olla igal alal, küsimus on selles, kas see edukus teeb kuulsaks, rikkaks, skandaalseks või lihtsalt õnnelikuks. Mida keegi taga ajab?

Kuidas saada autospordis tippu? Tööd tuleb teha, õnne peab olema, järjekindel tuleb olla ja meeldima peab ala. Siis saab kehvad ajad üle elada. Aga ma ei ole veel tippus. Sammhaaval alles liigun sinna poole.

Millega sa veel tegeled?

Üritan iga päev vormis hoidmiseks spordiga tegeleda. Käin jõusaalis, jooksmas, mängin squash'i, sõidan rattaga. Arendan vastupidavust ja hoian toonust. Mida tugevam oled füüsiliselt, seda tugevam oled ka vaimselt. Vahel mediteerin. Käin looduses. Mulle meeldib kalal käia, koos ämma ja äia. Ega siin midagi erilist ei olegi, elan nagu tavaline inimene, lihtsalt elukutse on rallisõitja.

Kuhu edasi?

Maailma tipule lähemale. Mul on tee teada, liigun sammhaaval. Oleme siin aru pidanud ja ega muud teha polegi kui üha rohkem MM-rallisid sõita ja võimalikult hea autoga. Selleks järele on vaja järjest rohkem raha. Järgmise aasta väike plaan on sõita 12 MM-rallit WRC autoga, mis on rallimaailmas kõige kiirem auto. Eesmärk on jõuda kolmel korral viie hulka ja koguda aasta lõpuks rohkem kui 10 punkti. See peaks olema

reaalne saavutus. Mina kui arenev sportlane võrdlen ennast alati tippudega – kui palju ma neile ühe kilomeetri kohta aega kaotan. Tahaksin jõuda 0,5 sekundi juurde. Kui ma WRC autoga sõitmist alustasin, olin 2 sekundit kõige kiirematest maas, nüüd on see tulemus poole võrra paranenud – 0,8–1 sekund. Alati tuleb analüüsida, kellele kaotad. Ja kui juhtub, et ei õnnestu, siis tuleb endale aru anda, miks nii juhtus. Ma ei ole seda tüüpi, et jooksen nattes ja ennast halvustades metsa.

Sina ja Addinol?

Meid seob autosport. Mina kui autosportlane esindan ühte õlimarki ja see on Addinol, mis on tunnustatud õli paljude autotootjate ja sportlaste poolt. Minu eesmärk on see, et potentsiaalsed kliendid hakkaksid üha

rohkem Addinoli määrdeainete vastu huvi tundma, sest see mark on seda väärt. Soovitan soojalt kõigil proovida Addinoli õlisid ja garanteerin, et keegi ei pea oma valikut kahetsema.

Kas oled mõelnud, mida sa teema hakkad, kui rallisõit ükskord otsa saab?

Eks see ilmselt autodega seotud saab olema. Aga võib olla hakkam hoopis talu pidama. Rallit võib kaua sõita, aga karm on see, et oled nagu meremees 300 päeva kodust ära. Alla viie aasta pole sel alal olla mõtet, 15 oleks aga liiast. Perekind toetab ja fännab mind, nii et saan olla see, kes ma olen!

Maria Joffe

Addinoli tüdruk supermodell OLGA SEROVA

Millega praegu tegeled?

Olin just kuu aega kodus Eestis puhkusel ning varsti sõidan Itaaliasse ja siis oma baasi Prantsusmaale. Osalen mitmetes kampaaniates, eri moeloojate ja ajakirjade *show*'des. Üks asi on teha tööd prestiižikatele moegurudele, aga teine asi on see, mis on endale südamelähedasem. Kunst on need kaks asja ühendada.

Tahtsin õppima minna ja astusingi ülikooli – rahvusvahelised suhted Audentese ülikoolis. Ma ei loobu veel tööst, armastan oma tööd, neid inimesi, kes on sel alal, ning see kaamera ees olemise moment on lihtsalt vapustav! Sa suhtled palju, õpid tundma väga erinevaid natuure, õpid läbirääkimiskunsti, see kõik on väga põnev. Samas olen hakanud mõtlema ka muudele võimalustele elus ja õppimine tundus hetkel parim variant. Tunnen, et elus algab uus etapp. Kerge ei saa olema, aga mu isa ütleb selle kohta, et „raske treeningul, kerge lahingus“.

Sinu isa Sergei on juba 10 aastat Kaliningradis Addinoli müügiesindaja. Kuidas tal seal läheb?

Veetsin terve augusti oma vanematega koos Eestis, kuna nemad on ka praegu kodumaal. Nad elavad vaheldumisi kord Eestis, kord Kaliningradis. Ema-isa käivad mul vahel külas seal, kus ma parasjagu olen. Isa on seda tööd tehes rahul, Addinol on tegelikult meil nagu pereliige. Mäletan, et kui ma väike olin, siis isa just alustas Addinolis

ja tõi alati igasugu reklaamvidinaid koju ja terve minu tuba oli suuri plakateid ja kleepse täis. Ma alati nõudsin isalt pastakaid ja kleepse ning kui isa töölt koju jõudis, tuhnisin kõigepealt alati ta kotid läbi. Koolis olid mul kogu aeg Addinoli pastakad ja paberid, nii et kõik kogu aeg pärisid, et mis see Addinol on.

Kas sinu perekonnal on seos Vene kunstniku Valentini Seroviga või helilooja ja muusikakriitiku Aleksandr Seroviga?

Meil otsest sugulust nendega ei ole. Aga huvitav on see, et kunstnik Valentin on maalinud portree kellestki Olgast ja seda on minuga seostatud küll, kuigi tegelikult on modelliks olnud keegi teine naine. On ka veel teine kokkusattumus. Mu ühel tuttavatel modellil on keegi sama nimega meesterahvas, kes minuga väga tuttavaks soovib saada.

Miks sind just rahvusvahelised suhted huvitavad?

Mulle ei meeldi poliitika, aga rahvusvahelistes suhetes on palju poliitikat. Üks õppejõud esitas mulle sama küsimuse ja ma ütlesin, et sel alal on nii palju huvitavaid aineid ja keeli ja muidugi ka politoloogiat. Ma tahan sellest asjast aru saada – mis asi see tegelikult on ja miks ta mulle ei meeldi. Ja õppejõud üllatus positiivselt, et sellist vastust ei ole ta kunagi kuulnud!

See on huvitav eriala. Tahtsin midagi, mis erineks moest ja modellindusest, et jääda lihtsalt inimeseks.

Mis tunne oli olla Armani-tüdruk?

Väga hea tunne oli. Ma olin Giorgio Armaniga juba varem tuttavaks saanud ja mulle väga istus see, miline ta inimesena on. Loomulikult tahtsin ma tema töid esitleda. Armani armastab oma tööd ja seda on kaugele näha. Ta on tugev ja vägev mees, otsustab algusest lõpuni kõik ise, on ise oma maja peremees. Paljud teised moemajad on ju maha müüdnud, seal otsustavad võõrad, esialgselt disainerist on ainult nimi alles. Sellepärast on mul sügav respekt selle mehe ja tema töö vastu.

Kuidas sa modellindusega tegelema hakkasid?

See sai alguse Eestist. Üks klassikaaslane tahtis kohutavalt saada modelliks ja kiskus mind endaga kaasa *audition*'ile. Ma ei tahtnud üldse minna ja ootasin teda endise EMA (Eesti Modelli Agentuur) koridoris, kui tuli äkki üks omanikest välja, nägi mind ja tegi minust kohe mõned fotod. Ta helistas paari päeva pärast ja ütles, et Itaalia on minust huvitatud. Isa lasi kogu lepingu vene keelde tõlkida, muutis seal kõik punktid ümber, et mul oleks turvaline. Minu isaga on keerule, kui midagi on minuga seotud, siis teeb ta kõik, et mul oleksid asjad hästi!

Eestis on väga populaarne saade modelliks saamisest – America's Next Topmodel. Kas päriselus toimuvad ka modellidega sellised asjad nagu saates?

See on ikka rohkem TV-*show*. Esiteks need tüdrukud, kes saates osalevad, ei anna päris *highfashion*'i mõõtu välja. Aga kui teada Tyra Banksi tausta, siis ega temalgi olnud algul lihtne selles äris läbi lüüa. On igati kiidetav, et ta selle saatega välja tuli. Aga need tüdrukud sobiksid rohkem reklaame tegema.

Mis on see seletamatu miski, mis ühel noorel modelliks pürgijal olema peab?

Tüdrukul peab kindlasti olema eripära. Klassikalise iluga tänapäeval läbi ei löö. Ja iseloomu peab olema, vastupidavust, visadust, enesekindlust rääkimata. Tippmodelliks saamine on loterii – kas sa tõmbad õnnepileti või mitte. Kas agentuurid tahavad sind tippu lükata või mitte. Alati ei olene kõik sinust endast, kas sa oled tegelikult super või mitte. *Fashion* on karm äri. Isiksused löövad läbi.

Maria Joffe

MEELELAHUTUS

	Õli... (õlitamis- anum)	American Institute	Mootori- õli tooraine	...napp	Sihvakas	Teravilja- toode	Ehk	Vene telekanal						
Õlinõu	Peenra- maa	Nord	Natu- raalne (lühend.)	... Palmas	... Stars	Liit	Spordi- klubi	Teelesaa- detud ese		Piirkond	Õli... (mootori- osa)	id est	Antoine de ...Exupery	
		Õli... (mootori osa) Mehenimi	Kirgas Pagari- toode	Omale võtma	Liit	V.-Rooma münt	Püha härg	Balleti- tantsija						
Orientee- rumisliit		Mängust väljas Inglise tiitel	Indiaan- lane Õlipuu vili			Postkast	Balleti "Giselle" autor ...ütlev kääne						Vene k. sidesõna Äärelinn	
Tennisist		Pilli... (taim) Ilmakaar				Õlivarude hoidla Igapäeva- elu				Poola härra Tina				
Sekund			Linnaosa Doktor			Edmonton ... (hokiklubi) Õli (inglise k.)					Green- wich Time 2 x täht			
Telluur							Astaat Euroopa meister		Anum				Jood	
Väga kva- liteetne mootoriõli					Veider Aasta				Kütteõli (lühend.)			... tulle valama (olukorda pingestama) Umbes		
Veekogu			Vormel											
Rocca ... Mare							...kruvi (laeva vint)							

EESTI RAHVA RISTSÕNAD
RISTIK

Meie veame, Teil veab

Vabriku 1a
Põlva 63306

Tel: +372 797 6151

Faks: +372 797 6152

E-post: silmand@silmand.ee

VEOAUTOKESKUS

Kõik õigused reserveeritud. Kasutada ainult reklaami eesmärgil.

Küsi asjatundjalt, kui vajate ehitusmasinat.

Komatsu tootevalikust leiad sobiva masina iga töö jaoks, lihtsaimast kõige keerulisemateni. Võimsus, täpsus ja usaldusväärsus tagavad töö efektiivsuse, ülimugav kabiin lubab teistele ülalt alla vaadata. Lisaks sellele on masinate konstrueerimisel püütud maksimaalselt arvestada igapäevase hoolduse vajadustega, samuti on ligipääs peamistele sõlmedele lihtne. Võtke juba täna ühendust kohaliku Komatsu esindajaga ja teid aidatakse valida sobiv masin 50 erineva mudeli seast, 6 tootekategoriast.

KOMATSU

 BALTEM
Sumitomo Corporation Group

AS BALTI EHITUSMASIN - BALTEM

Tuleviku tee 2, Peetri küla, 75312 Rae vald
Tel. +372 60 60 482
Fax +372 60 60 488

Turu 67, 50106 Tartu
Tel. +372 73 03 737
Fax +372 73 03 738

www.baltem.ee